ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1896 ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜ. ΟΙΚ. ΚΑΛΛΑΠΟΘΑΚΗΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΑΛΚ. ΔΗΜ. ΚΑΛΛΑΠΟΘΑΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ν. Α. ΒΕΝΤΗΡΗΣ
Γραφεῖα: Ὁδὸς Λυκούργου 3
Τυπογραφεῖα: » Ἀναξαγόρα 5
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: Γραφείων: 35.038, 30.275, 22.864. Τυπογραφ.: 34.815
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.— Ἀριθμὸς φύλλου 1331. Τιμὴ φύλλου δραχμαὶ 500
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 25 ΙΟΥΝΙΟΥ 1949
Φεβρωνίας ὁσ. καὶ Λογγίνου τοῦ μάρτ.
Ἀνατολὴ ἡλίου 5.07'.— Δύσις 7.48'.— Σελήνη 29 ἡμερῶν
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Π. Η. ΤΣΙΜΠΙΔΑΡΟΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΣΠΥΡΟΣ Β. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΕΜΠΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΑΛΞΙΝ

Ἕνας κορυφαῖος Ἕλλην ἔπεσε χθὲς ἐπὶ τοῦ χαρακώματος.

Τὸν εἴχαμεν ζωηρῶς ἐπικρίνει ὅταν εὑρίσκετο ἐν πλάνῃ καὶ ὅταν παρεσύρετο εἰς σφάλματα, κάποτε ἀνοικονόμητα, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν κακῶν συμβούλων. Ἐπανῆλθεν ὅμως εἰς τὴν ἐθνικὴν γραμμήν. Ἡ Ἑλληνικὴ καρδιά του, ποὺ ἔπαλλεν ἄλλοτε μὲ κτύπους ἡφαιστείου εἰς τὸ ἀρχιπέλαγος, δὲν ὑπέμενε ἐπὶ μακρὸν τὴν ἐντροπὴν τῆς συνοδοιπορίας. Καὶ ὕστερα, εἰς τὸ ἀντίκρουσμα τῆς πρώτης διμοιρίας μὲ τὸ χακί, εἰς τὰ ἀκραῖα «θέματα», ἐπανεῦρεν ὅλην τὴν πατριωτικήν της ὁρμήν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἠμπορεῖ νὰ ἦτο καλὸς ἢ κακὸς πρωθυπουργὸς ὡς πρὸς τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ἄλλων κρατικῶν ὑποθέσεων. Ἔστεκεν ὅμως, ἐπάνω ἀπὸ ὅλα, ἕνα σεβάσμιον, πολυσήμαντον, συγκινητικόν, σύμβολον τοῦ ἀγωνιζομένου γένους τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ νεότης τῆς φυλῆς εἶχεν ἁπλωθῆ εἰς τοὺς κάμπους καὶ εἰς τὰ βουνά, μὲ τὸ ὅπλον, προμαχοῦσα διὰ τὴν πατρίδα καὶ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁ πολιὸς αὐτὸς πρεσβύτης, ἐπὶ κεφαλῆς, τὴν συνῆπτε πρὸς τὴν γενεὰν τῶν πατέρων, πρὸς ὅλας τὰς γενεὰς ποὺ ἐπέρασαν, προσωποποιῶν τὸν αἰώνιον Ἑλληνικὸν χρόνον, τὴν ἀκατάλυτον διάρκειαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ ὅταν, ἀποσπώμενος ἀπὸ τὸ «περιβάλλον», ἀνέβαινεν εἰς τὰς ἐπάλξεις τοῦ βορρᾶ καὶ ἐκίνει τὴν χεῖρα ἢ ὡμιλοῦσε πρὸς τοὺς στρατιώτας, μὲ τὴν περιεκτικὴν ἐκείνην εὐγενῆ καθαρεύουσαν μιᾶς σπανίας περιωπῆς, ἦτο κάτι ἀπὸ αὐτὴν τὴν αἰωνίαν πατρίδα ποὺ ἐσάλευε καὶ ἐλάλει.

Ὁ Θεμιστοκλῆς Σοφούλης δὲν πρόκειται ἴσως νὰ ἀφήσῃ εἰς τοὺς ἐπιγιγνομένους ὑποδείγματα καθαυτὸ πολιτικῆς ἐνεργείας ἀναφερομένης εἰς τὰ καθ' ἕκαστον προβλήματα τοῦ τόπου, οἰκονομικὰ ἢ ἄλλα. Δὲν συνέδεσε τὸ ὄνομά του μὲ οἰκονομικὰς μεταρρυθμίσεις ἢ διοικητικὰς ἀναμορφώσεις. Ἐστάθη πάντοτε εἰς τὴν περιοχὴν τῆς γενικῆς πολιτικῆς, τῶν πολιτειακῶν περιπετειῶν, τῶν ἐθνικῶν ἀγώνων. Καὶ ἐπάνω ἀπὸ ὅλα, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ὅπου νέος ἀκόμη ἀντιμετώπισε τοὺς Τούρκους εἰς τὴν Σάμον, ὑπῆρξε πολεμιστὴς ἐξ ἰδιοσυγκρασίας, αὐθεντικός, ἄτρομος, μὲ ἀληθῶς ὡραίαν καὶ ἱπποτικὴν φύσιν. Ποτὲ δὲν ἔσκυψεν ὑπὸ τὸν κίνδυνον. Ἔμεινε πάντοτε ἴσος καὶ ἄκαμπτος ὡς δόρυ. Διετήρησεν ὅμως πάντοτε, ἀκόμη καὶ κατὰ τὰς σφοδροτέρας διενέξεις καὶ συγκρούσεις, ἀναλλοίωτον τὴν ἤρεμον εὐπρέπειαν τῶν ἐκφράσεων καὶ τῶν τρόπων, δῶρον τῆς ἐσωτερικῆς δυνάμεως, καὶ εἶναι δίκαιον νὰ ὑπογραμμισθῇ ὅτι οὐδέποτε τοῦ ἐξέφυγε χυδαιότης, ἀκόμη δὲ καὶ ὅταν διέπραττε σφάλματα ἐκράτει ἄθικτον τὴν κοσμιότητα τοῦ χειρισμοῦ.

Αἱ ἰδιότητες αὐταί, ἐκφραζόμεναι εἰς μίαν ἐξωτερικὴν παράστασιν «ἄρχοντος», ἁπλοῦ καὶ σεβαστοῦ, τοῦ εἶχαν ἐξασφαλίσει τόσον κῦρος ὥστε νὰ καταστῇ εἰς βαθὺ γῆρας ὁ πρύτανις τοῦ πολιτικοῦ κόσμου καὶ ὁ οἱονεὶ ἀπαραίτητος πρόεδρος τριῶν ἢ τεσσάρων διαδοχικῶν πολεμικῶν κυβερνήσεων. Εὐχόμεθα τώρα νὰ μὴ ἀποδειχθῇ δυσαναπλήρωτον τὸ κενὸν τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ ὁ χθεσινὸς θάνατος. Εἶναι ὅμως ἀναμφισβήτητον ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν κρίσιμον διετίαν, καὶ ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀπετίναξε τὴν κακὴν βασκανίαν τῆς συνοδοιπορίας προσέφερε διακεκριμένην ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἔθνος. Πρῶτον ἐπειδὴ ἡ παρουσία του εἰς τὴν κυβερνητικὴν ἔπαλξιν ἀπεγύμνωσε καὶ ἀφώπλισε τὴν ἀνθελληνικὴν προπαγάνδαν ἡ ὁποία τόσον οὐσιωδῶς εἶχε βλάψει τὴν ἐθνικὴν ὑπόθεσιν, ἐσωτερικῶς δὲ ἀποκατέστησε τὴν ἑνότητα τῆς ἐθνικῆς παρατάξεως ἔναντι τοῦ ἐχθροῦ. Δεύτερον, ἐπειδὴ ἀκριβῶς εἰς ἐποχὴν χαρακτηριστικῆς κατατμήσεως τῶν κομματικῶν δυνάμεων, ὁ Θεμιστοκλῆς Σοφούλης, μὲ τὸ κῦρος καὶ τὴν γενικὴν ἀναγνώρισιν ποὺ τὸν περιέβαλλε, ἔδωσε λύσιν διαρκείας εἰς τὸ κυβερνητικὸν πρόβλημα, μὲ ἀπόδοσιν ἐν τῷ συνόλῳ ἐνεργητικήν.

Ἡ λευκὴ κεφαλὴ μὲ τὸ ἀγαθὸν ἀνεξάλειπτον μειδίαμα ἔσκυψε χθὲς ἐπὶ τοῦ γεραροῦ αἰωνοβίου κορμοῦ καὶ ἡ γενναία καρδία, ἡ ὁποία ἐκτύπησεν ἐπὶ μίαν σχεδὸν ἑκατονταετίαν μὲ τὰς ἐξάρσεις καὶ τὰς συγκινήσεις τριῶν Ἑλληνικῶν γενεῶν, ἔπαυσε νὰ πάλλῃ... Ὁ πρεσβύτης, ὁ ὁποῖος ἕως τῆς ὑστάτης στιγμῆς ἔμεινε ὄρθιος, διατηρῶν τὴν μελίρρυτον ἠπιότητα ἑνὸς Νέστορος καὶ συγχρόνως κάτι ἀπὸ τὴν στωϊκὴν γαλήνην καὶ τὴν διαύγειαν τοῦ Σωκράτους εἰς τὸν ὄρθρον τοῦ Πλατωνικοῦ διαλόγου, καθὼς ἀφηγοῦνται ὅσοι τὸν ἐπλησίασαν αὐτὰς τὰς ἡμέρας, — ἔπεσε χθές : Εἰς τὸ χαράκωμα, παρὰ τὴν ἀναπεπταμένην σημαίαν. Εἶναι δίκαιον νὰ τὸν διακομίσουν εἰς τὴν μητρόπολιν μὲ φορεῖον πολεμικὸν καὶ νὰ τὸν ἀναφέρῃ τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Γ. Ἐπιτελείου εἰς τὰς ἀπωλείας τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, πρῶτον. Ἀπέθανε ὡς στρατιώτης.

Β.

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ Θ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ ΑΠΕΘΑΝΕ ΧΘΕΣ ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΑΙΦΝΙΔΙΩΣ ΚΑΙ ΚΗΔΕΥΕΤΑΙ ΑΥΡΙΟΝ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΝΕΘΕΣΕ ΤΟΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΤΣΑΛΔΑΡΗΝ

Πενθήμερον δημόσιον πένθος

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΓΚΙΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΘΛΙΨΙΣ

Η ΣΟΡΟΣ ΤΟΥ ΕΚΛΙΠΟΝΤΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΚΤΙΘΕΤΑΙ ΕΙΣ ΛΑΪΚΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ

Ὁ πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀρχηγὸς τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων Θεμ. Σοφούλης, ἀπέθανεν αἰφνιδίως χθὲς τὸ ἀπόγευμα, τὴν 4.20' μ.μ. ὥραν, εἰς τὴν ἐν Κηφισιᾷ θερινὴν διαμονήν του.

Ὁ θάνατός του ἐπῆλθε συνεπείᾳ νέου ὀξέος πνευμονικοῦ οἰδήματος. Ἰατροὶ κληθέντες μόλις ἐξεδηλώθησαν τὰ πρῶτα συμπτώματα ἀδιαθεσίας τοῦ γηραιοῦ προέδρου παρέσχον ἀμέσους βοηθείας, χωρὶς ὅμως νὰ δυνηθοῦν νὰ προλάβουν τὸ μοιραῖον. Ἡ εἴδησις τοῦ θανάτου τοῦ πρωθυπουργοῦ γνωσθεῖσα σχεδὸν ἀμέσως, προεκάλεσε γενικὴν συγκίνησιν καὶ εἰλικρινῆ θλῖψιν.

Κατ' ἐκφρασθεῖσαν ὑπὸ τῶν οἰκείων του ἐπιθυμίαν, ἡ κηδεία του θὰ γίνῃ πρὸ μεσημβρίας αὔριον ἐκ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ.

Τὴν πρωΐαν σήμερον ὁ νεκρὸς τοῦ ἐκλιπόντος προέδρου θὰ μεταφερθῇ εἰς Μητρόπολιν, ὅπου θὰ ἐκτεθῇ εἰς λαϊκὸν προσκύνημα. Βασιλικὸν Διάταγμα, ἐκδοθὲν χθὲς τὸ ἀπόγευμα ὁρίζει πενθήμερον δημόσιον πένθος.

Ὁ Βασιλεύς, συμφώνως πρὸς τὰ κοινοβουλευτικὰ θέσμια, ἀνέθεσε τὸν σχηματισμὸν Κυβερνήσεως εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ πλειοψηφοῦντος ἐν τῇ Βουλῇ Λαϊκοῦ Κόμματος κ. Κ. Τσαλδάρην.

Ἡ Βουλὴ εἰς ἔνδειξιν πένθους ἀνέβαλε τὰς ἐργασίας της, μετ' ἀπόφασιν νὰ παρακολουθήσῃ σύσσωμος τὴν κηδείαν τοῦ ἐκλιπόντος πρωθυπουργοῦ.

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΟΥ ΕΚΛΙΠΟΝΤΟΣ ΗΓΕΤΟΥ

Ἡτοιμάζετο νὰ κατέλθῃ εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Ἑλληνικοῦ πρὸς ὑποδοχὴν τῶν Βασιλέων

ΠΩΣ ΕΠΗΛΘΕ ΤΟ ΜΟΙΡΑΙΟΝ

Ὁ γηραιὸς πρωθυπουργὸς ἐξύπνησε χθὲς τὴν πρωΐαν τὴν κανονικὴν ὥραν του. Καὶ μὲ τὴν ἴδια εὐδιαθεσία ποὺ εἶχε πάντα, ὅταν αἰσθανόταν τὸν ἑαυτό του πολὺ καλά. Τίποτε δὲν προοιώνιζεν ὅτι τὸ μοιραῖον τέλος θὰ ἐπήρχετο ἔπειτα ἀπὸ λίγες ὧρες. Ἡ ἀφωσιωμένη του καμαριέρα, ἡ Εἰρήνη, ἀφοῦ τὸν ἐβοήθησε νὰ ντυθῇ, τοῦ ἔδωσε τὸν πρωϊνὸ καφέ, ποὺ ὁ Πρόεδρος τὸν ἐπῆρε στὴν μικρὴ βεράντα τοῦ σπιτιοῦ τῆς ὁδοῦ Λεβίδου, ὅπου ἀπὸ δεκαημέρου εἶχεν ἐγκατασταθῆ γιὰ νὰ περάσῃ τοὺς καλοκαιρινοὺς μῆνας. Καὶ ὅταν κατὰ τὰς 10.30 π. μ. τὸν ἐπεσκέφθη ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἰδιαιτέρου του γραφείου κ. Σπανορρήγας, ὁ γηραιὸς πρωθυπουργός, καθισμένος στὴν πολυθρόνα του καὶ διαβάζοντας τὶς πρωϊνὲς ἐφημερίδες, τὸν ἐδέχθη μὲ τὴν ἴδια εὐδιαθεσία ποὺ ἀπὸ τὸ πρωΐ εἶχε. Τὸν ρώτησε γιὰ διάφορα ζητήματα τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου, συζήτησε μαζί του γιὰ τὰ διάφορα ραντεβοῦ ποὺ εἶχεν ὁρίσει γιὰ τὴν χθεσινὴν ἡμέρα καὶ πρὸ παντὸς τὸν ρώτησεν ἐπανειλημμένα γιὰ τὴν ὥρα τῆς ἀφίξεως τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλίσσης.

— Θὰ κατέβω, ὁπωσδήποτε, στὸ ἀεροδρόμιο νὰ τοὺς ὑποδεχθῶ, ἂς εἶναι καὶ μεσημέρι.

Στὰς 11 ἐδέχθη τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Τσαλδάρην, μὲ τὸν ὁποῖον εἶχε μακρὰν συνεργασίαν παραταθεῖσαν μέχρι τῆς 12 καὶ 15'.

Ὅπως βεβαιοῖ καὶ ὁ κ. Τσαλδάρης, ὁ γηραιὸς πρωθυπουργὸς ἐφαινόταν τελείως καλά. Συζητοῦσε μὲ πολλὴν εὐχέρειαν καὶ τίποτε δὲν ἔδειχνε πὼς αὐτὴ ἡ συνεργασία του θὰ ἦταν ἡ τελευταία.

Ἔλαβε γνῶσιν τῆς τελικῆς διατυπώσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς διώξεως τῶν ἀδικημάτων ποὺ διεπράχθησαν εἰς τὴν Πελοπόννησον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ ὑπὸ ἀντικομμουνιστικῶν ὀργανώσεων, διατυπώσας καὶ τὰς ἰδικάς του ἀπόψεις.

Συνεζήτησεν ἔπειτα μετὰ τοῦ κ. Τσαλδάρη τὸ ζήτημα τῶν ἁρμοδιοτήτων τοῦ Γεν. Διοικητοῦ Β. Ἑλλάδος, ποὺ προέκυψε κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας, ὑπογράψας τὸ σχετικὸν κυβερνητικὸν νομοσχέδιον. Αὐτὴ ἦταν καὶ ἡ τελευταία ὑπογραφή του.

Τὸ θέμα τῶν περαιτέρω ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ διάφορα θέματα ποὺ συνεζήτησεν ἐπίσης χθὲς τὴν πρωΐαν μετὰ τοῦ κ. Τσαλδάρη, μὲ τὸν ὁποῖον ἀπεχαιρετίσθη εἰς τὰς 12 καὶ 15' φιλικώτατα.

Ἕνα τέταρτον ἀργότερα ἔφυγε καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἰδιαιτέρου του γραφείου κ. Σπανορρήγας εἰς τὸν ὁποῖον ἐπανέλαβε τὴν ἐντολήν του.

— Στὶς τρισήμισυ θάρθῃς γιὰ νὰ κατεβοῦμε στὸ ἀεροδρόμιο, νὰ ὑποδεχθῶ τοὺς Βασιλεῖς.

Κι' ἔπειτα προσέθεσε :

— Θὰ πάω στὸ Πολιτικὸ Γραφεῖο καὶ θ' ἀνέβω τὸ βράδυ στὴν Κηφισιά.

Λίγη ὥρα μετὰ τὴν ἀναχώρησι καὶ τοῦ κ. Σπανορρήγα, ὁ ἀείμνηστος πρωθυπουργὸς κάθισε στὸ τραπέζι γιὰ νὰ φάῃ. Μαζί του ἔμειναν τὸ μεσημέρι στὸ τραπέζι ἡ κόρη του κ. Κονταργύρη καὶ ἡ ἀνεψιά του δὶς Παπαδημητρίου. Ἔφαγε μὲ πολλὴν ὄρεξι, κουβέντιασε καὶ κατὰ τὶς δύο ἀπεσύρθη γιὰ νὰ κοιμηθῇ, ἀφοῦ ὑπενθύμισε καὶ πάλιν εἰς τοὺς οἰκείους του ὅτι θάπρεπε νὰ τὸν ξυπνήσουν σὲ καμμιὰν ὥρα γιὰ νὰ κατέβῃ στὸ ἀεροδρόμιον. Πράγματι, λίγο μετὰ τὶς τρεῖς τὸ μεσημέρι ἡ καμαριέρα του τὸν ξύπνησε καὶ ὁ γηραιὸς πρωθυπουργός, βοηθούμενος, ἐντύθηκε καὶ κάθησε στὴν πολυθρόνα του, περιμένοντας νὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα γιὰ νὰ κατεβῇ στὸ ἀεροδρόμιον.

Στὶς 3.1)2, ὅταν ἔφθασεν ὁ Ἰδιαίτερός του κ. Σπανορρήγας γιὰ νὰ φύγουν, ὁ γηραιὸς πρωθυπουργὸς αἰσθάνθηκε μιὰ ταχυπαλμία. Τὸ εἶπε στὸν κ. Σπανορρήγα, ὁ ὁποῖος χωρὶς νὰ δείξῃ τὴν ἀνησυχία του, ἔσπευσε νὰ εἰδοποιήσῃ ἀμέσως τὸν θεράποντα ἰατρόν του, τὸν καρδιολόγον κ. Σαμαρᾶ καὶ τὸν

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ

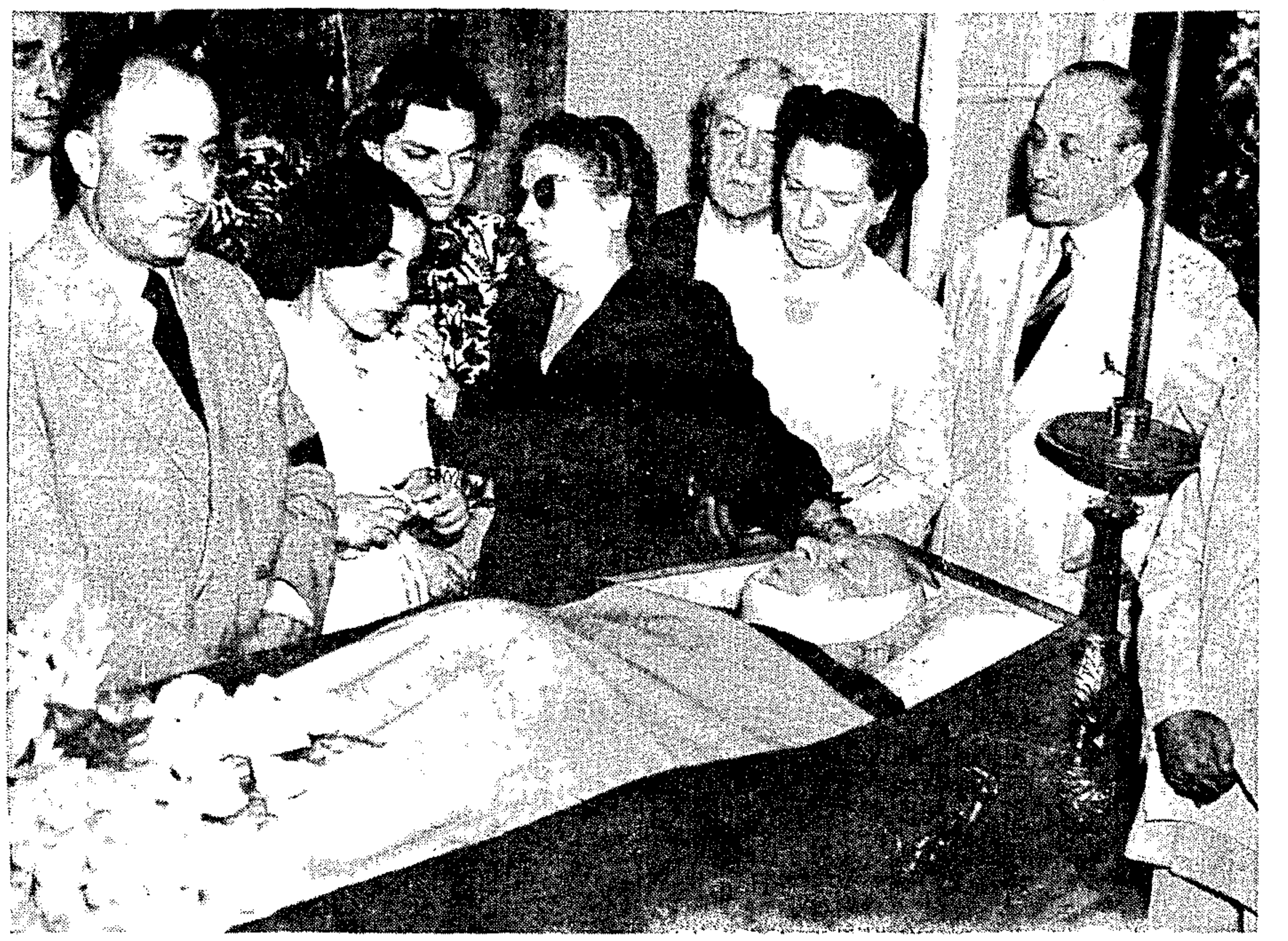

Ὁ πρωθυπουργὸς Θεμιστοκλῆς Σοφούλης νεκρὸς ἐντὸς τοῦ φερέτρου περιστοιχίζεται ἀπὸ τοὺς στενοὺς συγγενεῖς του καὶ τὸν ὑπουργὸν τῆς Δημοσίας Τάξεως κ. Κ. Ρέντην.

Ο ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΛΥΚΟΣ

Πῶς ἐγνώρισε τὸν Διαμαντῆ ἕνας συντάκτης τοῦ «ΕΜΠΡΟΣ»

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΑΓΓΛΩΝ ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΙΣΤΩΝ

ΤΟΥ κ. ΤΑΚΗ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

4ον

ΤΟΝ Σεπτέμβριον τοῦ 1942 ἕνα ἱστορικὸν — ἀλλὰ καὶ ἀπροσδόκητον γεγονὸς — εἶχε συγκλονίσει τὴ Ρούμελη. Οἱ φῆμες ὠργίαζαν.

— Ἀρχίζουν ἀποβάσεις !

— Ἔπεσαν Ἄγγλοι στὴ Γκιώνα...

Οἱ τολμηρότεροι στὴ φαντασία ἔβλεπαν... χιλιάδες ἀλεξιπτωτιστὰς νὰ ἔχουν πλημμυρίσει τὸν Παρνασσό. Μία ἀτμόσφαιρα κρυφῆς χαρᾶς καὶ ἱερῶν πόθων ἄρχισε νὰ γεμίζῃ τὶς πονεμένες ψυχὲς τῶν σκλάβων.

— Ἔπεσαν Ἄγγλοι !...

Δυὸ λέξεις ποὺ ἐμαγνήτιζαν τὰ πλήθη. Ἡ ἀναλαμπὴ τῆς ἐλευθερίας ἐφώτισε ξαφνικὰ τὸν σκοτεινὸν ὁρίζοντα τοῦ ὑποδούλου ἔθνους.

Ὁ «Κόκκινος Λύκος» δὲν ἔχει ἀκόμη ἐμφανισθῆ «ἐπισήμως». Κινεῖται ὅμως ἀθόρυβα στὴν περιοχή του Σύνδεσμοι ἐξαπολύονται στὰ γύρω χωριά, μυστικὲς ὁδηγίες φθάνουν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ ἡ ἐρυθρὰ πέμπτη φάλαγξ ρίχνει ἕνα ὕπουλον σύνθημα. Εἶναι ἡ σατανικωτέρα ἔμπνευσις τοῦ Διαμαντῆ. Ἐνῷ ὅλος ὁ πληθυσμὸς σχολιάζει μὲ χαρμόσυνες προσδοκίες τὶς φῆμες ποὺ κυκλοφοροῦν ἐπιμόνως, ὅτι ἔπεσαν Ἄγγλοι στὴ Γκιώνα, ὁ «Κόκκινος Λύκος» δηλητηριάζει τὴν ἀτμόσφαιρα. Βάζει τοὺς «ἀνθρώπους» του καὶ διαδίδουν ὅτι δῆθεν αὐτοὶ ποὺ ὁ κόσμος νομίζει γιὰ Ἄγγλους ἀλεξιπτωτιστάς, εἶναι... Γερμανοὶ κατάσκοποι καὶ πρέπει νὰ ἐξοντωθοῦν ! Ἦταν μὲ τόσην πανουργία ὠργανωμένη ἡ πλεκτάνη τοῦ «Κόκκινου Λύκου», ὥστε ὁ πληθυσμὸς ἐπάγωσεν ! Ἄρχισαν γιὰ λίγο νὰ σβύνουν οἱ ἐλπίδες. Τὰ ὄνειρα διελύοντο μέσα στὸ ἐξαφνικὸν κῦμα τῆς ἀπογοητεύσεως. Παντοῦ ὁ «Κόκκινος Λύκος» καὶ οἱ παντοειδεῖς πράκτορες τῆς ἐρυθρᾶς προδοσίας, ποὺ ἐστριφογύριζαν στὰ χωριά, διοχετεύουν τὸ σύνθημα τοῦ πανικοῦ : Τὰ χωνιὰ ἔκαναν τὴν πρώτη ἐμφάνισί τους :

— Προσοχή ! Ἔπεσαν Γερμανοὶ κατάσκοποι μὲ ἀλεξίπτωτα !

— ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΗΜΕΡΑ

Η 27η Σεπτεμβρίου τοῦ 1942 ἦταν ἡ ἡμέρα ποὺ ἐμίσησεν ἴσως περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλη στὴν προδοτικὴ ζωή του ὁ «Κόκκινος Λύκος». Μὲ ταχύτητα ἀστραπῆς διεδόθη σ' ὅλη τὴ Ρούμελη, ἀκόμη καὶ στὴν ἀγωνιώδη ἀτμόσφαιρα τῶν Ἀθηνῶν, ὅτι ἔπεσαν στὴν Γκιώνα οἱ πρῶτοι Ἄγγλοι ἀλεξιπτωτισταί. Τὴν νύκτα τῆς ἡμέρας ἐκείνης, λίγο πρὶν ἀπ' τὰ μεσάνυκτα, βόμβοι συμμαχικῶν ἀεροπλάνων δονοῦσαν τοὺς αἰθέρας ὑπεράνω τῆς Ἀμφίσσης. Ἡ ἀδούλωτη Γκιώνα ἑώρταζε τὸ χαρμόσυνο γεγονὸς λουσμένη μέσα στὴ γοητεία τῆς γλυκειᾶς φθινοπωρινῆς νύκτας.

Ἀπὸ τὰ χωριὰ ὁ κόσμος παρακολουθοῦσε τὸ θέαμα ἔξαλλος ἀπὸ χαράν. Ἀλλὰ τὰ ἀεροπλάνα ἔκαναν μερικοὺς γύρους ἐπάνω στὴν Γκιώνα, ἄναψαν πολλὲς φορὲς συνθηματικὰ φῶτα κι' ὕστερα χάθηκαν πρὸς νότον...

Νέες διαδόσεις τώρα. Ὁ «Κόκκινος Λύκος» ἐντείνει τὸν «ψυχρὸν πόλεμον». Οἱ ἀφελέστεροι ἐπηρεάζονται καὶ ὁ σπόρος τῆς ἀμφιβολίας ριζοβολεῖ.

— Κατάσκοποι θὰ ἦσαν, λένε οἱ διαδοσίαι.

Ἀλλὰ ἡ πραγματικότης ἔρχεται νὰ διαλύσῃ τὶς ραδιουργίες τοῦ «Κόκκινου Λύκου». Τὰ συμμαχικὰ ἀεροπλάνα ξαναγυρίζουν τὴν νύκτα τῆς 29ης Σεπτεμβρίου. Εἶναι μιὰ ἡμερομηνία ἱστορική — ἀλλὰ καὶ δραματικὴ — γιὰ τὴν Ἑλλάδα...

Ὁ Συνταγματάρχης Ψαρρός, ὁ ὁποῖος εἶναι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ ἰθύνων νοῦς τοῦ μυστικοῦ πολέμου στὴν Ἀθήνα, ἔχει εἰδοποιηθῆ ὑπὸ τοῦ Συμμαχικοῦ Στρατηγείου Μέσης Ἀνατολῆς, ὅτι τὴν 27ην Σεπτεμβρίου θὰ πέσουν στὴν Ἑλλάδα οἱ πρῶτοι Βρεταννοὶ ἀλεξιπτωτισταί. Μόλις τότε εἶχαν ἀρχίσει νὰ ξεπηδοῦν οἱ πρῶτες φλόγες τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως στὰ βουνά. Ὁ στρατηγὸς Ζέρβας ἔρριχνε τὸ σύνθημα τῆς πάλης κατὰ τῆς χιτλερικῆς βαρβαρότητος στὰ θρυλικὰ βουνὰ τῆς Ἠπείρου. Ἄλλες μικροομάδες ἄρχισαν ἀξιόλογη δρᾶσι στὴν περιοχὴ Ζαλόγγου ὑπὸ τὸν ταγματάρχην τότε Κωνσταντινίδην, Ἄρτας ὑπὸ τοὺς λοχαγοὺς Καλαμπίκαν, Κρίκον καὶ τὸν ἴλαρχον Ἀζόρον, στὴ Θεσσαλία οἱ συνταγματάρχαι Κωστόπουλος, Ἀντωνόπουλος καὶ Βλάχος καὶ στὸν Ὄλυμπον ὁ λοχαγὸς Ἀντωνάδης.

Στὴ Θεσσαλία ἔχει ἤδη ἐμφανισθῆ, πρὶν ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸν Ἄρη Βελουχιώτη, ὁ «καπετὰν Νικηταρᾶς» ἢ Καφαντάρης, παλαιὸς κομμουνιστής, ὁ ὁποῖος, μὲ τὸ πρόσχημα ὅτι εἶναι... συνταγματάρχης, παραπλανᾷ τοὺς ἀνυπόπτους χωρικοὺς τῆς Θεσσαλίας, ἐνῷ πίσω εἰς τὸ σκότος σχεδιάζει τὶς πρῶτες δολοφονικὲς ἐπιθέσεις γιὰ τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων.

Ὅταν, λοιπόν, ἐγνώσθη ὅτι ἔπεσαν Βρεταννοὶ ἀλεξιπτωτισταί, ἡ εἴδησις ἔσκασε σὰν βόμβα στοὺς κύκλους τῶν ἐρυθρῶν προδοτῶν. Αὐτὸς ἦταν καὶ ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖον τὸ ΕΑΜ καὶ συνεπῶς τὸ Κομμουνιστικὸν κόμμα ἔρριξε τὸ ὕπουλον αὐτὸ σύνθημα περὶ «Γερμανῶν κατασκόπων». Ποτὲ ἴσως οἱ ἡγέται τοῦ ΕΑΜ καὶ οἱ πράκτορές των στὰ βουνὰ δὲν ἀντιμετώπισαν συντριπτικώτερον αἰφνιδιασμόν, ὅσον ἦτο αὐτὸς μὲ τὴν ἐξαφνικὴν ἐμφάνισιν τῆς συμμαχικῆς Ἀποστολῆς. Ἔβλεπαν τοὺς ἐπισκέπτας αὐτοὺς τῶν αἰθέρων σὰν ἀπροσπέλαστα ἐμπόδια στὰ ἐγκληματικά τους σχέδια. Ὁ ἴδιος ὁ «Κόκκινος Λύκος», ὅταν εἴχαμε συναντηθῆ περὶ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου τοῦ 1943 εἰς τὸ Καστρὶ (Δελφοὺς) Παρνασσίδος, μοῦ εἶπε πολὺ χαρακτηριστικά:

— Τὸ πρῶτο καὶ τελευταῖο λάθος μας ἦταν ὅτι ἀφήσαμε τοὺς Ἄγγλους στὰ βουνά !

— ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΙΘΕΡΑΣ

Ἡ πρώτη «ρίψις» εἶχε ὁρισθῆ γιὰ τὴν 27ην Σεπτεμβρίου. Δώδεκα ἡμέρες ἐνωρίτερα ὁ ἀσύρματος τῆς μυστικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ψαρροῦ, ποὺ ἦταν ἐγκατεστημένος στὴν Ἀθήνα, «συνέλαβε» τὸ ἀκόλουθον συνθηματικὸν σῆμα τοῦ Συμμαχικοῦ Στρατηγείου !

«Εἰδοποιήσατε Φὶς ὑποδεχθῇ ρίψεις Γκιώναν. Ἴσως ἔλθουν καὶ ἀετοί. Ἀνάγκη πληροφορηθῶμεν ἀκριβῆ σήματα. Ἐπαναλαμβάνομεν : Εἰδοποιήσατε Φὶς».

«Φὶς» ἦταν ὁ Ψαρρὸς σὲ... ἀγγλικὴν μετάφρασιν. Μόλις ἔλαβε γνῶσιν τοῦ σήματος ὁ Ψαρρός, ἔστειλεν ἀμέσως σύνδεσμον στὴ Γκιώνα, ὅπου ὀρεσίβιοι ἀγωνισταὶ τῆς ἐλευθερίας, ποὺ ζοῦσαν ἕως τότε μιὰ ζωὴ γεμάτη στερήσεις, προετοίμαζαν κατ' ἐντολὴν τοῦ Συνταγματάρχου Ψαρροῦ τὸ πεδίον ρίψεων. Πρὸ παντὸς ὅμως παρακολουθοῦσαν τὶς ὕποπτες κινήσεις τῶν ἐρυθρῶν πρακτόρων, ποὺ κάτι εἶχαν μυρισθῆ καὶ ποιὸς ξέρει τί θὰ ἐσχεδίαζαν πίσω εἰς τὸ σκότος. Τὸ πεδίον ρίψεων εἶχεν «ἐγκατασταθῆ» στὴν τοποθεσία Χοροστάσι — Ἅγιος Λουκᾶς τῆς Σεγδίτσης, πάνω

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

Ἡ φωτογραφία αὐτὴ τοῦ ἀειμνήστου Θεμιστοκλῆ Σοφούλη ἐλήφθη προχθὲς Πέμπτην 23 τρέχοντος, ἐπ' εὐκαιρίᾳ συνεντεύξεως τὴν ὁποίαν ἔδωσε πρὸς Ἀμερικανὸν δημοσιογράφον. Διὰ τελευταίαν φορὰν ὁ ἐκλιπὼν πρωθυπουργὸς ἔδιδε προχθὲς συνέντευξιν καὶ ἀντίκρυζε τὸν φωτογραφικὸν φακόν.

ΠΑΠΟΥΑΣ

ὁ δήμιος τῆς Ρούμελης

Ο ΣΥΛΛΗΦΘΕΙΣ ΔΙΑΒΟΗΤΟΣ ΑΡΧΙΣΥΜΜΟΡΙΤΗΣ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΝ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΝ

ΤΟΥ κ. Β. ΤΣΙΜΠΙΔΑΡΟΥ

6ον

ΜΕΓΑΛΗ ἦταν ἡ συγκίνησι ποὺ ἔνοιωσε ὁ ἀρχισυμμορίτης Παπούας, καὶ διοικητὴς τοῦ Ἀρχηγείου Δ. Στερεᾶς, ὅταν πῆρε τὴν πρόσκληση τοῦ Μάρκου. Δὲν ἦταν καὶ μικρὸ πρᾶγμα νὰ σὲ καλῇ σὲ συνεργασία ὁ ἀρχηγὸς τοῦ «Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ». Καὶ ἐπὶ πλέον ὁ Παπούας ἦταν καὶ εἶναι, ὅπως λέει, ὀπαδὸς τοῦ Μάρκου. Τὸν ἀγαποῦσε, τὸν θαύμαζε, καὶ ἐγκρίνει τὴν γραμμὴ ποὺ ἀκολούθησε ὡς τὴν ἡμέρα τῆς ἀποπομπῆς του ἀπὸ τὸ Κομινφόρμ.

Μὲ μιὰ ὁμάδα [illegible] τὸν ἀγγελιοφόρο ποὺ τοῦ ἔφερε τὴ διαταγή, ξεκίνησαν ἀμέσως γιὰ τὸ Φουρνᾶ. Ἐκεῖ εἶχαν ληφθῆ ἐξαιρετικὰ μέτρα ἀσφαλείας. Δυὸ ἀκόμα ὧρες πρὶν ὁ Παπούας φτάσει στὸ χωριὸ ὅπου εἶχε τὴν ἕδρα του ὁ Μάρκος, συνήντησε τὶς πρῶτες ἐνέδρες καὶ περιπόλους. Σὲ κάθε κορφή, σὲ κάθε ρεματιά, παντοῦ, ὑπῆρχαν συμμορῖτες. Οὔτε κουνούπι δὲν μποροῦσε νὰ περάσῃ χωρὶς νὰ τὸ ἰδοῦν. Ὁ Βρατσάνος ποὺ ἦταν ἀρχηγὸς τῆς Σχολῆς Σαμποτέρ, βρισκόταν καὶ αὐτὸς στὴν περιοχὴ Φουρνᾶ, κοντὰ στὸν Μάρκο. Ὁ ἴδιος εἶχε ἐπιστατήσει, ὥστε νὰ τοποθετηθοῦν νάρκες σὲ ὅλα τὰ ἐπικίνδυνα περάσματα. Ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ Μάρκος ἀπόλυτα ἐξησφαλισμένος σὲ περίπτωση ποὺ ὁ στρατὸς θὰ ἐπιχειροῦσε νὰ φτάσῃ ὡς ἐκεῖ.

— Ο ΝΑΡΚΟΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ

— Αὐτὸς ὁ Βρατσάνος, λέει ὁ Παπούας, ὁ Ἀντώνης Βρατσάνος, ἔχει σήμερα τὸ βαθμὸ τοῦ ἀντισυνταγματάρχη. Αὐτὸς ἦταν καὶ εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς σαμποταρίστικης τακτικῆς. Αὐτὸς γύριζε ἀπὸ τμῆμα σὲ τμῆμα καὶ μιλοῦσε καὶ δίδασκε τοὺς σαμποτέρ. Σὰν εὐαγγέλιο ἔλεγε καὶ ξανάλεγε τὰ ἴδια λόγια γιὰ νὰ μποῦν καλὰ στὸ μυαλὸ ὅλων. Νὰ χρησιμοποιοῦμε μὲ ἀφθονία τὶς νάρκες προσωπικοῦ. Νὰ ἀναπτύσσουμε συστηματικὸ ναρκοπόλεμο. Νὰ ἐφαρμόζουμε ἔντεχνα τὶς ναρκοθετήσεις καὶ παγιδεύσεις. Νὰ μποροῦμε, ὄχι μονάχα νὰ στρώνουμε ἕνα ἁπλὸ ναρκοπέδιο, ὅταν ἡ ἐξέλιξη τῆς μάχης τὸ ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ νὰ τὸ ἐντοπίζουμε καὶ νὰ τὸ προσδιορίζουμε. Αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα μᾶς δίδασκε ὁ Βρατσάνος. Ἤτανε λοιπὸν καὶ αὐτὸς ἐκεῖ, κοντὰ στὸ Μάρκο. Γιὰ νὰ περάσουμε ἀπὸ τὰ τμήματα τῆς ἀσφαλείας του, εἴδαμε καὶ πάθαμε. Κι' ἐμένα ἀκόμα δὲν θὰ μ' ἀφήνανε ἂν δὲν ἦταν μαζί μας ὁ ἀγγελιοφόρος τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου.

Ὁ Μάρκος—καὶ αὐτὸ ἔχει διαπιστωθῆ ἀπὸ πολλὲς καταθέσεις συμμοριτῶν — ἤτανε πολὺ φοβιτσιάρης. Ποτὲ δὲν ἔμενε στὸ ἴδιο σπίτι δυὸ βραδυές. Ὅταν μετεκινεῖτο προτιμοῦσε τὰ πιὸ ἄγρια μονοπάτια, γιατὶ ἔτρεμε κυριολεκτικῶς τὰ ἀεροπλάνα. Ὅταν μιὰ φορὰ στὴν Πρέσπα κιντύνεψε νὰ σκοτωθῇ ἀπὸ βόμβα ἀεροπλάνου, πέρασε νύχτες ἄγρυπνος ἀπὸ νευρικὸ κλονισμό.

— Φτάσαμε ἐπὶ τέλους στὸ χωριό, συνεχίζει ὁ Παπούας. Ἤτανε γεμάτο «ἀντάρτες». Βρῆκα ἐκεῖ πολλούς, ἄρα πολλοὺς «καπεταναίους» δικούς μου. Τοὺς γνώριζα ἀπὸ τὴν Κατοχή, μὲ δεχτήκανε μὲ ἐνθουσιασμό. Ζήτησα νὰ μὲ ὁδηγήσουν στὸ σπίτι ποὺ ἔμενε ὁ «στρατηγός». Δὲν μπορεῖς ἀκόμα, μοῦ εἶπαν. Εἶναι μεσημέρι καὶ κοιμᾶται. Κατὰ τὶς τέσσαρες ξυπνάει. Εἶδα τὸ σπίτι ποὺ ἔμενε. Βρισκόταν στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ, κοντὰ σὲ μιὰ ρεματιά. Φαίνεται πὼς τὸ εἶχε διαλέξει γιὰ τὰ ἀεροπλάνα. Ἂν ἀκουγόντουσαν κρυβότανε ἐκεῖ ποὺ εἶχε καὶ κάτι σπηλιές. Στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ ἦταν δυὸ ἀντάρτες ὡπλισμένοι μὲ αὐτόματα. Στὶς ἄλλες γωνιὲς τῶν σπιτιῶν ποὺ ἦταν κοντὰ στὸ ἀρχηγεῖο στεκόντουσαν ἄλλοι. Δὲν μποροῦσες νὰ πλησιάσῃς, παρὰ ἂν σὲ συνώδευε ἕνας «ἀνθυπολοχαγὸς» ποὺ ἦταν καὶ ὑπασπιστὴς τοῦ Μάρκου. Κάτι φίλοι μου μὲ πήρανε στὸ κατάλυμά τους. Ἤμουνα κουρασμένος καὶ πεινασμένος. Φάγαμε καλά, γιατὶ βέβαια στὸ Γενικὸ Ἀρχηγεῖο καλοπιοῦσαν.. Ἔγυρα καὶ κοιμήθηκα λίγο.

— Ο ΠΑΠΟΥΑΣ ΣΥΝΑΝΤΑΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΡΚΟ

Μὲ ξυπνήσανε κατὰ τὶς τέσσαρες. Σηκώθηκα, ἔρριξα λίγο νερο στὰ μοῦτρα μου γιὰ νὰ συνέλθω, καὶ τράβηξα πρὸς τὸ Ἀρχηγεῖο. Οἱ ἄλλοι «καπεταναῖοι» εἴχανε φαίνεται εἰδοποιήσει γιὰ τὸν ἐρχομό μου. Μὲ παρέλαβε ὁ «ἀνθυπολοχαγὸς» — ὑπασπιστής, καὶ προχωρήσαμε πρὸς τὸ σπίτι τοῦ Μάρκου, δηλαδὴ τὸ Γενικὸ Ἀρχηγεῖο. Μπήκαμε μέσα, περάσαμε ἕνα μικρὸ διάδρομο, καὶ σταθήκαμε μπρὸς ἀπὸ μιὰ κλειστὴ πόρτα. «Περίμενε μιὰ στιγμή», μοῦ εἶπε ὁ συνοδός μου. Χτύπησε καὶ μπήκαμε μέσα. Ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτὰ ἄνοιξε τὴν πόρτα. Μοῦ ἔκανε νόημα νὰ περάσω. Ἔβγαλα ἕνα δίκοχο ποὺ φοροῦσα καὶ προχώρησα στὸ δωμάτιο. Δωμάτιο χωριάτικου σπιτιοῦ μὲ ἕνα τραπεζάκι, δυὸ— τρεῖς καρέκλες καὶ ἕνα κρεββάτι Ὁ Μάρκος ἦταν ὄρθιος κοντὰ στὸ παράθυρο, καὶ κύτταζε ἔξω. Στάθηκα πίσω του ἀμίλητος. Πρώτη φορὰ ἔβλεπα ὅτι ἦταν τόσο ἀδύνατος. Καλῶς τον, εἶπε χωρὶς νὰ γυρίσῃ. Προχώρησα λοξά του, καὶ ἀνταπέδωσα τὸν χαιρετισμό. Ἐστρίψε τὸ κεφάλι του καὶ μὲ κύτταξε. Ἔνοιωσα μιὰ ἰδιαίτερη ταραχή.

— Πότε ἔφτασες; ρώτησε.

— Ἀπὸ τὸ μεσημέρι

— Καὶ γιατὶ δὲν ἦρθες ἀμέσως;

— Μοῦ εἴπανε πὼς ἀναπαύεστε, καὶ δὲν ἤθελα νὰ σᾶς ἐνοχλήσω.

Κούνησε τὸ κεφάλι του. Ὕστερα πῆρε μιὰ καρέκλα, τὴν ἔσυρε ὡς τὸ παράθυρο, καὶ μοῦ ἔδειξε καὶ μένα μιὰ ἄλλη.

— Κάτσε.

Τὸν κύτταξα μὲ προσοχή. Φοροῦσε πιτζάμες γερμανικές, καὶ χακὶ χιτώνιο. Τὰ χέρια του ἦταν μικρά, καὶ τὸ πρόσωπό του κουρασμένο. Τὰ μάτια του εἶχαν κάτι τὸ σκληρό.

— Ξέρεις γιατί σὲ φώναξα; μοῦ εἶπε.

Τοῦ εἶπα ὅτι ἀγνοῶ τὴν αἰτία. Εἶχα φαίνεται ὕφος ταραγμένο, γιατὶ γέλασε.

— Δὲν εἶμαι καὶ τόσο εὐχαριστημένος ἀπὸ πολλούς, εἶπε. Βέβαια ὄχι καὶ ἀπὸ σένα ἀλλὰ καλὸ εἶναι νὰ τ' ἀκούσῃς. Δὲν βλέπω μεγάλη δράση. Μουδιασμένα πράγματα. Ἄλλες ὀδηγίες δίνω, ἄλλα γίνονται. Πρέπει νὰ τὸ καταλάβουν ὅλοι, πὼς ἂν χάσουμε αὐτὸν τὸν ἀγῶνα τὰ χάσαμε ὅλα.

Προσπάθησα νὰ δικαιολογηθῶ, καὶ νὰ δικαιολογήσω διάφορες ἀτέλειες. Μὲ κύτταξε αὐστηρὰ κι' ἀναγκάστηκα νὰ σιωπήσω. Ἄρχισε νὰ μὲ ρωτᾷ γιὰ διάφορα ζητήματα τοῦ Ἀρχηγείου μου, γιὰ τὴν στρατολογία, τὴν ἀντίδραση τῶν χωρικῶν.

— Αὐτοὺς νὰ τοὺς προσέχετε, εἶπε. Οἱ χωρικοὶ παίζουνε διπλὸ παιχνίδι.

— ΧΡΥΣΑ : Ο ΕΡΩΤΑΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΣΥΜΜΟΡΙΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

ΚΟΥΒΕΝΤΙΑΖΑΜΕ ὅταν ἡ πόρτα ἄνοιξε ξαφνικὰ καὶ μπῆκε μιὰ γυναίκα. Φοροῦσε χακὶ παντελόνι μακρύ, καὶ κόκκινη μπλούζα. Δὲν τὴν γνώριζα, μὰ ἀμέσως κατάλαβα ποιὰ ἦταν. Τὸ κουτσομπολιὸ δούλευε στὸ ἀντάρτικο. Καὶ λέγανε πὼς ὁ Μάρκος εἶχε κοντά του τὴν Χρύσα. Ἤτανε ἡ φιλενάδα του, καὶ τῆς εἶχε ἰδιαίτερη ἀδυναμία. Καὶ πράγματι ὅπως γύρισε καὶ τὴν κύτταξε, κατάλαβα πὼς γι' αὐτὸν δὲν ἦταν μιὰ ἁπλῆ συναγωνίστρια σὰν τὶς ἄλλες.

— Θέλεις τίποτα; τὴν ρώτησε.

— Ὄχι, ἀπήντησε.

Σὰν νὰ τοῦ χαμογέλασε.

— Ἔλα νὰ γνωρίσῃς τὸν «καπετάνιο». Εἶναι ὁ Παπούας.

Πλησίασε καὶ μοῦ ἔδωσε τὸ χέρι. Κάθησε ὕστερα κοντά μας, καὶ πῆρε μέρος στὴ συζήτησι. Μιλήσαμε γιὰ πολλὰ πράγματα. Δὲν ξέρω γιατί, ἀλλὰ διαρκῶς αἰσθανόμουνα τὸν ἑαυτό μου ἔνοχο. Κάτι μοῦ φαινόταν πὼς εἶχα κάνει, ποὺ δὲν ἄρεσε στὸν «στρατηγό». Διαρκῶς μὲ ρωτοῦσε ἂν εἶμαι εὐχαριστημένος ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς καθοδηγητάς. Καὶ διαρκῶς τόνιζε τί ρόλο σημαντικὸ παίζουν κοντὰ στὰ τμήματα. Ὕστερα μὲ ρώτησε γιὰ τὶς νάρκες.

— Δὲν μοῦ στείλανε πολλές, ἀπάντησα.

— Θὰ σοῦ στείλουν. Ἔχει ὁ Βρατσάνος καλὸ σχέδιο. Τώρα θ' ἀρχίσουμε νὰ τὶς φτιάνουμε μοναχοί μας. Πιστεύει πὼς οἱ ἀτομικὲς νάρκες, θ' ἀναστατώσουν τοὺς φασίστες. Ἔτσι θὰ τὸ πληρώνουν γιὰ καλὰ ὅταν ἔρχονται στὰ βουνά.

Τὰ μάτια του λάμπανε. Εἶχα ἀκούσει πὼς ὁ Μάρκος ἦταν μαλακὸς ἄνθρωπος. Μὰ σὰ τὸν εἶδα ἔτσι ἄλλαξα γνώμη.

— Φέρε μιὰ λάμπα, εἶπε στὴ Χρύσα.

Ἐκείνη σηκώθηκε, καὶ μὲ ἀργὰ βήματα ἄνοιξε τὴν πόρτα.

— Τοιμάστε μιὰ λάμπα, φώναξε στὸ φρουρὸ ποὺ στεκόταν ἀπ' ἔξω.

Στὸ φῶς τῆς λάμπας τὸ πρόσωπο τοῦ Μάρκου ἔγινε ἀκόμα πιὸ ἄγριο. Κάθε τόσο ἔπιανε τὸ μουστάκι του καὶ τὸ ἔστριβε. Στὸ παράθυρο κοντὰ ἦταν ἕνα τηλέφωνο στρατιωτικό. Σὲ μιὰ στιγμὴ κουδούνισε.

Πῆρε ἀργὰ τὸ ἀκουστικό:

— Λέγε.

— ....

— Μπράβο. Ἡ Θεσσαλία ἦταν πάντοτε ἀνταρτομάνα.

Τοῦ ἀνέφερα, ὅπως μοῦ εἶπε, πὼς ἀπὸ τὸ κάμπο τῆς Θεσσαλίας ἀνέβηκαν ἀρκετοὶ στὸ βουνό. Ἡ Χρύσα ἐν τῷ μεταξὺ σουλατσάριζε σὰν νευριασμένη ἀπάνω κάτω στὸ δωμάτιο. Ἦταν φανερὸ πὼς εἶχε βαρεθῆ τὴν παρουσία μου στὸ Ἀρχηγεῖο. Σηκώθηκα. Οὔτε ὁ Μάρκος οὔτε αὐτὴ εἴπανε τίποτα.

— Αὔριο νὰ κατεβῇς πάλι στὸ Ἀρχηγεῖο σου, τόνισε ὁ Ἀρχηγός. Καὶ μὴ ξεχνᾶς ὅσα εἴπαμε.

Χαιρέτησα καὶ ἔφυγα. Πῆγα πάλιν στὸ κατάλυμα τῶν φίλων μου. Μὰ πέρασα ἀνήσυχη νύχτα. Κάπου ἐκεῖ κοντὰ ἀνάκριναν κάτι χωροφύλακες. Καὶ φωνάζανε. Πρωΐ—πρωΐ ἄφησα τὸ Φουρνᾶ, καὶ πῆρα τὸ δρόμο γιὰ τὰ λημέρια μου τῆς Εὐρυτανίας.

Β. ΤΣΙΜΠΙΔΑΡΟΣ

ΑΥΡΙΟΝ: Ὁ Παπούας ὑποβιβάζεται σὲ «ταγματάρχη». — Μιὰ σοβαρὴ ἀποστολή. — Μὲ τὸν *Μάρκο στὰ χωριὰ τοῦ Βάλτου.*— Ὄργια τῶν συμμοριτῶν μπρὸς στὰ μάτια τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ «Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ».

Η ΕΛΛΑΣ ΚΕΡΔΙΖΕΙ ΤΗΝ ΜΑΧΗΝ

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΒΑΝ ΦΛΗΤ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ ΔΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ

ΤΟΥΛΣΑ — ΟΚΛΑΧΟΜΑ, 24. (Associated Press). — Εἰς ἐπιστολήν του ληφθεῖσαν σήμερον ἐνταῦθα, ὁ Στρατηγὸς Βὰν Φλῆτ ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ μάχη τῆς Ἑλλάδος ἐναντίον τοῦ «διεθνοῦς κομμουνισμοῦ» θὰ τερματισθῇ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος.

«Ἡ Ἑλλὰς κερδίζει τὴν μάχην, εἰς μέτωπον, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Σιδηροῦν Παραπέτασμα διεξάγει θερμὸν πόλεμον. Καὶ τρέφω μεγίστας ἐλπίδας, ὅτι αἱ προσπάθειαι τοῦ ἔτους αὐτοῦ θὰ τερματίσουν τὸν ἀγῶνα.

»Πράγματι, εἶμαι κάπως αἰσιόδοξος, ὅτι τὸ Σιδηροῦν Παραπέτασμα πρὸς βορρᾶν μας ἀρχίζει νὰ χάνῃ τὴν σκληρότητά του καὶ νὰ κάμπτεται. Σημειώσατε, ὅτι ἡ Γιουγκοσλαυΐα καὶ ἡ Βουλγαρία κεῖνται πρὸς βορρᾶν τῆς Ἑλλάδος».

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Στρατηγοῦ Βὰν Φλῆτ, χαρακτηρίζει τὴν μάχην διὰ τὴν Ἑλλάδα ὡς «πόλεμον καταχθόνιον καὶ σατανικῆς μορφῆς».

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ στρατηγοῦ Βὰν Φλῆτ ἀπηυθύνετο πρὸς τὸν κ. Τζὼν Πάρκινσον, γραμματέα τῆς λέσχης τῆς 19ης Μεραρχίας.